

بررسی تطبیقی معماری کانون‌های پرورش و خلاقیت کودکان در ایران و جهان

سعیده زینعلی^۱، بهداد پزشکی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کاشان، کاشان، ایران

۲- پژوهشگر دوره دکتری، گروه معماری، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشان، ایران

چکیده

آغاز پرورش بسیاری از توانایی‌های انسان در دوران کودکی است، آغاز پرورش قدرت تخیل و خلاقیت نیز در دوره کودکی شکل می‌گیرد. منبع خلاقیت را باید در تجربیات دوره کودکی فرد یافت از این رو لازم است تا در مراحل آغازین رشد کودک با ایجاد شرایط، تجهیزات و امکانات لازم پرورش خلاقیت او مورد توجه قرار گیرد. کودکان حساس‌ترین و تاثیر پذیرترین گروه سنی جامعه را تشکیل می‌دهند و در حساس‌ترین و مهم‌ترین سال‌های زندگی‌شان یعنی زمانی که پایه‌های رشد شخصیتی-ذهنی-جسمی و اجتماعی آنها شکل می‌گیرد تا زمانی که وارد شهر می‌شوند نیازمند این هستند تا زندگی اجتماعی را در مقیاس خود تجربه کنند و این امر مستلزم فراهم بودن فضایی کودکانه و صمیمانه است. محیط‌های یادگیری کودکان فضاهایی صمیمی اند که بستری مناسب برای خلاقیت کودک را فراهم می‌آورند و او در آنها فرصت لازم برای کاوش در دنیای اصوات، رنگ‌ها و حرکات را در می‌یابد. در گذشته علیرغم جمعیت قابل توجه کودکان در ایران به این مهم توجه چندانی نشده است اما امروزه توجه به این بخش از جامعه بسیار حائز اهمیت بوده و در همین راستا در سال‌های اخیر با ایجاد تغییر در نظام‌های آموزشی و سازگار نمودن بستر یادگیری با نیازهای کودکان بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است چرا که فضاهای طراحی شده مناسب با ابعاد وجودی کودک می‌تواند نقش بهترین استاد را برای او داشته باشد. استفاده از فضاهای انعطاف پذیر امکان بهره‌گیری بهتر از فضا را در راستای تربیت و پرورش خلاقیت کودکان به وجود می‌آورد. این مقاله با هدف بررسی نمونه‌های موفق داخلی و خارجی به منظور دستیابی به شاخص‌های کاربردی در طراحی مکانی و فضایی مجموعه کانون پرورش و خلاقیت کودکان انجام گردیده است. در این پژوهش از روش میدانی و کتابخانه‌ای به منظور جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است. روش انجام پژوهش به این صورت بوده است که پس از شناخت و بررسی نمونه‌ها و مطالعه منابع موجود نتایج نهایی حاصل شده و شاخص‌های پیشنهادی در این زمینه ارائه شده است.

واژگان کلیدی: خلاقیت کودکان، فضاهای آموزشی، طراحی و معماری، کانون پرورش خلاقیت.